BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut retter henvendelse til Regeringen i Danmark, med henblik på at foretage teknisk og logistisk forundersøgelse, for en mulig hjemtagelse fra Danmark til Grønland af jernmeteoritten Agpalilik, samt tilhørende meteoritter.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 4. juni 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til den danske regering med henblik på at foretage en forundersøgelse med det formål at hjemtage jernmeteoritten Agpalilik samt tilhørende meteoritter fra Danmark til Grønland.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved forslagets førstebehandling bred opbakning til formålet om at hjemtage Agpalilik-meteoritten. Naleraq støttede forslaget. Inuit Ataqatigiit støttede ændringsforslaget fra Naalakkersuisut og henviste det til udvalgsbehandling. Demokraatit og Siumut henviste punktet til udvalgsbehandling. Atassut støttede ændringsforslaget fra Naalakkersuisut.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

EM2026/184
J.nr.: 01.39.01.03-00311
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00184

> ”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til regeringen i Danmark, med henblik på at indlede proces for hjemtagelse af jernmeteoritten Agpalilik”.

Et flertal i Inatsisartut henviste forslaget til udvalgsbehandling.

Skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut
Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og besvarelse fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Forslagets økonomiske konsekvenser
Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering synes imidlertid ikke ganske fyldestgørende. Udvalget har derfor anmodet Naalakkersuisut om at vurdere dette.

Naalakkersuisut har oplyst, at spørgsmålet om økonomiske konsekvenser for Grønland i forbindelse med selve hjemtagelsen ikke længere er aktuelt, da Danmark har tilkendegivet at ville finansiere hjemtagelsen af Agpalilik-meteoritten.

Udvalgets bemærkninger til forslaget
Udvalget bemærker, at Agpalilik-meteoritten blev flyttet fra Grønland til Danmark i en periode, hvor beslutningskompetencen i forhold til sådanne dispositioner ikke lå hos de grønlandske myndigheder.

Udvalget noterer sig med tilfredshed den omtalte politiske enighed samt aftalen om, at Danmark afholder udgifterne til tilbageførelsen.

Udvalget skal i den forbindelse tilkendegive, at det lægger stor vægt på, at lokale og relevante interessenter inddrages i det videre forløb vedrørende meteorittens placering.

EM2026/184
J.nr.: 01.39.01.03-00311
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00184

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Et enigt udvalg opfordrer samtidig Naalakkersuisut til at inddrage lokale og relevante interessenter i forbindelse med fastlæggelsen af meteorittens placeringen.

EM2026/184
J.nr.: 01.39.01.03-00311
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00184

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed Frederiksen

Nivi Rosing

EM2026/184
J.nr.: 01.39.01.03-00311
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00184